

13 september 2026

God roept Jeremia als profeet

Jeremia 1:1-19

Thema: God kiest Jeremia als zijn profeet

Doel

De kinderen ontdekken dat God mensen inschakelt om zijn woorden aan anderen door te geven. Ook de jonge Jeremia.

Toelichting

De jonge Jeremia beseft dat God hem geen eenvoudige taak geeft. Hij zal moeten waarschuwen en Gods oordeel over Juda (het Tweestammenrijk) uitspreken. Misschien neemt men hem niet serieus, misschien heeft men van alles op hem aan te merken. Profeet zijn is in dienst staan God die je heeft gezonden. De HEER spoort Jeremia aan gewoon te zeggen wat Hij hem in de mond legt. Dan zullen zijn woorden niet alleen verwoesten en vernietigen, maar ook planten en opbouwen. Want Gods liefdevolle werk, zijn genade, gaat altijd door.

Titel van het ONDERBOUW-verhaal: Doe gewoon wat God zegt

Richtlijnen: De jongste kinderen weten al dat ze moeten luisteren naar hun ouders, en doen wat de juf zegt. Ze snappen misschien niet altijd waarom, maar mogen vertrouwen dat het goed is als ze gehoorzamen.

God komt zomaar het leven van een jongen, van Jeremia, binnen. Hij moet Gods woorden doorgeven aan Juda. Hij wordt Gods profeet. Jeremia vindt zichzelf niet geschikt. God belooft Jeremia te helpen. Wanneer hij zegt wat de HEER hem opdraagt, is het goed.

Titel van het MIDDENBOUW-verhaal: Er is geen reden om nee te zeggen

Richtlijnen: Vertel als inleiding een verhaaltje over bijvoorbeeld een meisje dat even op haar kleine broertje mag passen, terwijl mama naar de winkel is. Durft ze dat? Kan ze dat wel? Haar moeder legt haar uit wat ze wel en niet moet doen: niet de deur opendoen voor vreemden, als de telefoon gaat niet opnemen, als er iets gebeurt naar de buurvrouw gaan...

God roept Jeremia om zijn profeet te zijn. Het doel in zijn leven is voortaan om Gods woorden door te geven. Jeremia denkt dat hij daarvoor te jong is, dat de Judeeërs hem niet serieus zullen nemen. De HEER belooft Jeremia zelf de woorden in de mond te leggen en bij hem te zijn in alle dreigende gevaren. Dankzij God zal Jeremia een krachtige profeet zijn.

Als God iets van ons vraagt, helpt Hij ons ook om het te kunnen doen.

Titel van het BOVENBOUW-verhaal: God beschermt zijn profeet

Richtlijnen: In sommige sporten wordt beschermende kleding gedragen. Voetballers dragen scheenbeschermers, hockeyers dragen tandbescherming, wielrenners en boksers een helm, enz. De gevolgen als er iets misgaat zijn dan veel minder erg.

Vertel over de tijd van Jeremia waarin Juda de HEER heeft verlaten en de afgoden dient. Een inval uit het noorden dreigt (Babel). Jeremia moet Juda waarschuwen en het oordeel aankondigen. Dat is niet eenvoudig, zeker niet voor iemand die zo jong is als Jeremia. God antwoordt op dit excuus dat Hijzelf de juiste woorden zal geven en dat die woorden iets zullen uitwerken. Soms zullen ze verwoesten en vernietigen, soms ook zullen ze planten en opbouwen. En in alle gevaren zal God met Jeremia zijn. In die beschermende kleding kan Jeremia profeet zijn.

Namens God iets zeggen is niet makkelijk. De Bijbel en de kerk worden niet altijd serieus genomen. Gods woorden zijn de waarheid en daarvoor mogen we altijd liefdevol en eerlijk uitkomen. De Here God zal ons helpen en beschermen, net als Jeremia.

Extra bijbelgedeelte: Efeziërs 6:10-19

Gods wapenrusting biedt bescherming voor christenen in een vaak vijandige wereld).

Auteur: DW

Achtergrondinformatie

Bij het Bijbelboek

Jeremia werd tot profeet geroepen in het dertiende jaar van koning Josia. Dat zal ca. het jaar 627 voor Christus zijn geweest. Het was een moeilijke tijd voor het volk Israël. Een eeuw eerder was het noordelijke Tienstammenrijk (het jaar 722: verwoesting van de hoofdstad Samaria) al van de kaart geveegd door de Assyriërs. De bevolking werd weggevoerd en verstrooid over het grote Assyrische koninkrijk. In de jaren na de roeping van Jeremia kwam een nieuwe wereldmacht op: het Babylonische rijk met de hoofdstad Babel. De dreiging die dat betekende voor het kleine Tweestammenrijk rond Jeruzalem (de stammen Juda en Benjamin; doorgaans aangeduid als 'Juda') is voortdurend de achtergrond van het optreden van Jeremia. Daarbij moet Jeremia het volk duidelijk maken dat de wereldgebeurtenissen geen onfortuinlijke spelings van het lot zijn. Evenals de gebeurtenissen die leidden tot de ondergang van het noordelijke Tienstammenrijk een eeuw eerder, hangt het ook nu allemaal samen met Gods afkeuring van en oordeel op de – ondanks vele waarschuwingen volgehouden - zondige wandel van zijn volk.

Als profeet heeft Jeremia – stap voor stap – de neergang van het Tweestammenrijk meegemaakt en met Gods profetische Woord begeleid. In zijn beginjaren als profeet leek zijn verkondiging het tij nog te kunnen keren. Koning Josia riep (na de vondst van een oud wetboek – mogelijk het boek Deuteronomium) een vergaande Reformatie uit (ca. 622 v.Chr.). Hij maakte een einde aan alle afgoderij en beeldendienst, en keerde terug tot de dienst aan de HEER alleen. Na zijn dood (609 v.Chr.) ging het echter snel van kwaad tot erger. Steeds weer predikte Jeremia tegen de zonden van het volk: afgoderij, maar ook onderdrukking en rechtsverkrachting. Na de heel korte regeerperiode van koning Joachaz (609 voor Chr.) volgde een langere periode onder de regering van Jojakim, die al in hoge mate schatplichtig was aan Babel. Deze vorst kwam in opstand tegen de Babylonische koning Nebukadnessar, stierf tijdens diens belegering van Jeruzalem, waarna zijn opvolger Jojakin (597 v.Chr.) de stad nog slechts kon overgeven. De hele bovenlaag van de Judese samenleving (waaronder de priester-profeet Ezechiël) werd in ballingschap naar Babel gevoerd ('eerste wegvoering'). Als vazalkoning van Babel werd Sedekia aangesteld. Deze koning lag voortdurend met de profeet Jeremia in de clinch, wilde zijn waarschuwingen niet horen en wierp hem zelfs in de gevangenis. Na een mislukte opstand belegerde Nebukadnessar Jeruzalem opnieuw. Nu werden stad en tempel geheel verwoest en werd de hele bevolking naar Babel gedeporteerd ('tweede wegvoering'; 586 v.Chr.).

Zowel de vermanende inhoud als deze sombere achtergrond van Jeremia's profetieën hebben hem een donker imago opgeleverd. Zo spreken we in onze taal van 'jeremiëren' of een 'jeremiade' en bedoelen dat doorgaans niet positief ('een eindeloze klaagzang...'). Toch doen we daarmee Jeremia en - nog belangrijker - Gods werk door zijn profeet Jeremia tekort. Wie bijvoorbeeld de hoofdstukken 30 en 31 leest, raakt onder de indruk van de hoop en de troost die deze profeet aan het verslagen volk mocht verkondigen. God laat zijn volk niet los, integendeel. Er daagt een nieuw verbond, waarbij het volk in een vernieuwde relatie tot God komt te staan. Hij zal hun zonden vergeven en zijn onderwijzing in hun harten schrijven. Zo zal Hij hun God zijn en zullen zij zijn volk zijn.

Bij het Bijbelgedeelte

Het eerste hoofdstuk van het boek Jeremia vertelt ons de bijzondere roeping van deze profeet. De basis van deze roeping had al veel eerder plaatsgevonden (vers 5). Mooi is hoe hier de vorming van het ongeboren leven geheel als Gods werk wordt beschreven (vgl. Psalm 139). Ook Jeremia's bijzondere verkiezing en wijding aan God hadden al daarvoor plaatsgevonden.

Zoals vaker bij dergelijke roepingen - denk aan Mozes en Gideon - durft Jeremia het eerst niet aan. Deze priesterzoon (vers 1) gooit het op z'n jonge leeftijd (vers 6). Maar de HEER verwerpt dit argument ('Zeg niet...'; vers 7). Daarop volgen:

- een precisering van de opdracht (vers 7): Jeremia moet naar iedereen gaan tot wie God hem zendt en alles zeggen wat God hem opdraagt
- de belofte dat God hem terzijde staat en redt. Daarom: wees voor niemand bang (vers 8)
- een heel persoonlijk gebaar waarbij Gods hand Jeremia's mond aanraakt (vers 9). Het heeft iets van een 'sacrament'. Zo legt God Jeremia zijn woorden in de mond.

Nu kan ook vers 10 klinken. Na zo'n bemoediging en toerusting kan Jeremia de grote verantwoordelijkheid (met het bijbehorende gezag) vervullen over alle koninkrijken en volken. Let ook hier op het brede perspectief. Niet alleen Israël, maar heel de aarde is in het geding.

In vers 11 en 12 volgt dan het visioen van de amandeltwijg. In het Hebreeuws heet deze boom 'sjakeed', dat zoiets betekent als 'de wakkere' of 'de waakzame'. In Israël is de amandelboom al vroeg in het voorjaar 'wakker', duidelijk zichtbaar aan de witte bloesems. In Nederland zou de beeldspraak misschien zijn ontleend aan 'lenteboden' als sneeuwkllokjes en krokussen. Zoals deze amandeltwijg waakt over het natuurgebeuren, zo waakt de HEER over zijn woorden en laat Hij ze (net zo snel als amandelboom zijn knoppen) uitkomen.

Vanaf vers 13 bepaalt een tweede visioen ons bij de donkerheid die de door Jeremia te brengen boodschap van God aan zijn volk voor een groot deel bepaalt. Vanuit het noorden helt een kokende pot over, om op ieder moment haar verwoestende inhoud 'over alle inwoners van dit land' (vers 14) uit te storten. De 'volken van alle koninkrijken uit het noorden' (verenigd onder de koning van Babel), zijn Gods instrument, door Hem opgeroepen vanwege het kwaad dat het volk heeft gedaan.

In vers 17 wordt Jeremia nogmaals door God aangespoord om niet bang te zijn en om alles te zeggen wat God hem opdraagt. Nu gaat het nadrukkelijk over het verzet dat hij zal ontmoeten van koningen, leiders, priesters en het volk van Juda (vers 18). De beelden van een vestingstad, een ijzeren zuil en een bronzen muur (zo zal God Jeremia 'versterken') mogen de jonge profeet moed geven. Vers 19 herhaalt in iets andere woorden Gods belofte van vers 8. Jeremia's bestrijders zullen hem niet verslaan, omdat God zelf hem terzijde staat en redt.

Vers voor vers

- Vs. 5 Jeremia's ambt wordt gekarakteriseerd als 'profeet voor de volken'. Dat is opvallend, maar het kenmerkt ook de God van Israël en de bestemming van zijn volk in de wereld. Hoewel Jeremia het meest over en tot Israël (Juda) zal spreken, blijven de volken niet buitenspel. Jeremia heeft in Gods naam echt een woord voor de wereld!
- Vs. 10b Het eerste en tweede woordpaar in de opsomming van Jeremia's taken zijn negatief ('om ze uit te rukken en te verwoesten, om ze te vernietigen en af te breken), het derde is positief ('op te bouwen en te planten'). Ook de volgorde is hier belangrijk. De zware oordeelsprediking die Jeremia moet brengen, dient uiteindelijk niet de ondergang, maar het herstel en de vernieuwing van Gods band met Israël en de wereld.
- Vs. 16 Bij 'al het kwaad' van het volk gaat het niet maar om dienst aan andere goden of beeldenverering als vergrijpen op zichzelf. Hoe erg dat allemaal ook was, de kern van Gods pijn staat wel in het midden van vers 16: 'Ze hebben Mij verlaten...'

Vraag

Waar zou u bang voor zijn als u in deze tijd een opdracht kreeg als Jeremia? Wat zou u met die angst doen?

Auteur: WMB

Liederen

Psalm 139: 1, 9 en 14

Lied 177

(=Alles wordt nieuw 2: 11 Hanna Lam en Wim ter Burg)

Lied 838

(=Gezang 481 LvdK)

Heer, U kent mij als geen ander

Hemelhoog 50

Zoals klei in de hand van de pottenbakker

Hemelhoog 77

Goed nieuws

Hemelhoog 132

Hij alleen

Hemelhoog 337

Lees je Bijbel, bid elke dag

Hemelhoog 382

Auteur: PZ

Doe gewoon wat God zegt

In een klein dorpje die Anatot heet, woont Jeremia. Anatot ligt niet ver van Jeruzalem vandaan. Jeremia is de jonge zoon van priester Hilkia.

Op een dag hoort Jeremia opeens iemand tegen hem praten. Maar hij ziet helemaal niemand. Hè, dat is gek. Er praat toch echt iemand tegen hem! Jeremia komt erachter dat het de Here God zelf is!

Hij zegt tegen Jeremia: 'Jeremia, jij mag mijn profeet zijn. Dat heb ik al besloten voordat jij geboren werd. Ik heb de koningen en de andere mensen van Juda nog veel te vertellen. Ik heb jou uitgekozen om dat te gaan doen.'

Jeremia schrikt! Hij zegt: 'Here God, dat kan ik echt niet. Daar ben ik nog veel te jong voor.'

'Dat klopt', zegt de Here God. 'Maar je hoeft niet bang te zijn, want Ik stuur je. Ik zal jou vertellen wat je moet zeggen. Het zullen geen fijne dingen zijn die je moet vertellen. Maar Ik zal je beschermen, zodat niemand jou kan doden.'

Jeremia vindt het moeilijk dat hij Gods profeet wordt. Hij is nog zo jong. Hij moet nog zoveel leren. Maar hij weet wel dat, als de Here God dit tegen hem zegt, hij ernaar zal luisteren. Want hij weet dat God goed is en dicht bij hem zal zijn!

Dan vraagt de Here God aan Jeremia: 'Kijk eens goed, Jeremia, wat zie je daar een eindje verderop?' Jeremia antwoordt: 'Ik zie een bloeiende tak.'

'Dat klopt', zegt de Here God. 'De bloemen die aan de tak groeien, zijn uitgekomen. Luister goed, Jeremia. Want alles wat Ik zeg, zal ook uitkomen. Net als deze bloemen'. Opnieuw vraagt de Here God aan Jeremia: 'Wat zie je in de verte?'

Jeremia antwoordt: 'Ik zie in de verte, vanuit het noorden een hete pan op een vuur. En die pan kookt over!'

De HEER antwoordt en zegt: 'Ja, inderdaad. Want uit het noorden komt iets heel ergs voor alle mensen in het land. Ik stuur alle legers van de volken uit het noorden hiernaartoe. Ze zullen Jeruzalem aanvallen en alle steden in Juda veroveren. Zo zal ik de mensen die wonen in Juda straf geven. Want zij hebben kwade en slechte dingen gedaan. Ze willen niet meer naar Mij luisteren. Ze houden niet meer van Mij. Ze willen Mij niet meer dienen. Ze dienen nu andere goden. Ze knielen nu zelfs voor beelden die ze zelf hebben gemaakt. En ze denken dat deze beelden voor hen zorgen en hen beschermen!

Maak je daarom klaar, Jeremia. Ga naar de inwoners van Juda en vertel hun alles wat Ik je heb verteld. Laat je niet bang maken door hen. Doe precies wat Ik zeg. Ik zal je dan beschermen.'

Jeremia begrijpt niet alles wat de Here God aan hem vertelt. Maar hij weet dat God goed is.

Hij houdt heel veel van de Here God en wil Hem graag gehoorzamen en luisteren naar Hem.

Dus ook al snapt Jeremia niet alles, hij vertrouwt de Here God helemaal.

Auteur: RS

Er is geen reden om nee te zeggen

Inleidend

Stel je voor, jij gaat naar een andere sportclub. Je gaat er vandaag voor het eerst op de fiets heen. Durf je wel alleen, of zit er een bibber in je buik? Gelukkig fietst papa deze keer met je mee. Hij vertelt je wat de route is, waar je voorrang moet geven en op welk kruispunt je goed moet opletten. Ook waar je duidelijk je hand moet uitsteken om af te slaan naar de straat waar je moet zijn. Ook dat een signaaltje geven om te stoppen op het juiste adres helpt voor de veiligheid van jou en anderen. Fijn dat papa samen met jou op weg gaat. Dan hoef jij niet bang te zijn. Voor ik vertel waar het bijbelverhaal deze dag over gaat, eerst een vraag;

- Kennen jullie het woord 'profeet'? Schrijf dat op het bord. Waar heeft een profeet mee te maken denk je? Maak samen een woordweb. Inventariseer met welke termen de kinderen komen en schrijf die in het woordweb. (in de Bijbel heeft het te maken met spreken, geroepen worden, raadgever zijn, doorgeven van Gods woorden) In de Bijbel worden profeten vaak dienaar van God genoemd. Soms zijn het ook vrouwen, denk maar aan Mirjam, de zus van Mozes, Debora en later de oude Hanna.
- Wie kent de naam van een profeet? (Mozes, Johannes de Doper, Elia en Samuël).

Vandaag horen we over een jongen die Jeremia heette. Hij groeide op in de buurt van Jeruzalem. Eerst vertel ik je iets over het land en de tijd waarin hij leefde. Luister maar....

Het koninkrijk Juda

In gedachten reizen we naar de streek waar Israëls stammen Juda en Benjamin wonen. Jeruzalem is de hoofdstad van dat kleine, Tweestammen-koninkrijk Juda. Het is ongeveer 625 jaar voor Jezus werd geboren. Onder leiding van koning Manasse en zijn zoon Amon is veel gebeurd waar de God van Juda niet blij van werd. De woorden en wetten van die God van Abraham, Jakob en David waren losgelaten en vergeten. Nieuwe goden hadden zijn plaats ingenomen. Die waren afgekeken van de Assyriërs, een volk dat in hun deel van de wereld, door oorlogen de baas was geworden. In de tempel van Israëls God werd een groot beeld neergezet van de godin Ishtar. Zij kon er voor zorgen dat er genoeg voedsel op de akkers groeide, dat er gezonde dieren geboren werden in de kuddes. Ook dat er nieuwe kinderen in de gezinnen geboren werden. Op de pleinen van Gods tempel werden beelden gezet van goden die gelinkt waren aan de zon en de sterren. Ook de maangod Sin werd niet vergeten. Je begrijpt, het ging niet echt zoals bedoeld, in het koninkrijk van Juda. De God die zijn volk op een bijzondere manier uit Egypte naar dit beloofde land had gebracht, raakte totaal vergeten.

Nu zit een kleinzoon van Manasse op de troon. Hij heet

Josia. Hij is een jonge man zonder ervaring. Josia's vader Amon is vermoord en daarom werd Josia als jongetje van 8 al op de troon gezet. Misschien had hij ook bibbers in zijn buik toen hij daarop moest gaan zitten en een kroon op zijn hoofdje kreeg. De Bijbel vertelt dat deze kleine koning al snel begrijpt dat de goden van buurvolk Assyrië nep zijn. Die beelden kunnen niks. Maar... begrijpen de mensen in Juda dat ook? Als Josia twintig is geeft hij opdracht om alle beelden van de negodden in zijn land af te breken en op te ruimen. Ook die in de bossen en heuvels verstopt zijn. Niets mag meer herinneren aan die negodden, vindt de koning. Hij laat ook de tempel van God herstellen en schoonmaken.

Bij die grote schoonmaak wordt een oude boekrol gevonden waarin de wet van God is geschreven. De koning zoekt in zijn paleis en schrijver die daaruit kan voorlezen. Als de koning hoort wat de schrijver voorleest, schrikt hij. Nog nooit heeft hij deze woorden van God gehoord en zijn volk weet er vast ook niet veel van.

Daarom geeft de koning opdracht dat de enige, echte God van hun voorouders weer alle aandacht moet krijgen. Precies zoals bedoeld in die oude boekrol. Daar wordt werk van gemaakt.

Een paar jaar later wordt Josia gedood in de oorlog met Egypte. Zijn volk is erg verdrietig en rouwt om hem. Hoe moet het nu verder met het volk van Juda en die nieuw begonnen aandacht van het volk voor hun God in de hemel?

Ondertussen in het dorp Anatot

In gedachten gaan we naar de heuvels die ongeveer een uur lopen van Jeruzalem liggen. Op de top van een van die heuvels ligt het kleine dorp Anatot. Er wonen priesters en Levieten. Zij hebben de taak om in de tempel te werken voor de dienst aan God. Zij hebben de herinnering aan de God van hun voorvaders Abraham, Jakob en David. In het gezin van priester Chilkia wordt op een dag een jongetje geboren. Hij krijgt de naam Jeremia. Bij het opgroeien hoort Jeremia verhalen over zijn volk, over de profeet Mozes en de God die hen hierheen bracht. Later zal deze Jeremia, net als zijn vader, priester worden in Jeruzalem. Hij is nu een jongen van een jaar of zeventien.

Op een dag hoort hij een stem. Hij luistert: 'Jeremia, zoon van Chilkia, vóór jij groeide in de buik van je moeder had Ik jou al uitgekozen om een profeet voor de volken te worden!' Jeremia weet dat die stem met de levende God te maken heeft. Hij staat stil en roept voor zich uit: 'Nee! HEER, mijn God, ik niet. Ik kan niet spreken. Ik ben gewoon te jong!'

Dan hoort hij dezelfde stem met nieuwe woorden: 'Zeg niet, ik bent te jong, Jeremia. Spreek tot iedereen naar wie Ik je stuur en zeg alles wat Ik je laat weten! Wees voor niemand bang. Ik laat jou niet in de steek. Ik zelf, de HEER ben bij je!' Dan voelt Jeremia een kleine beweging bij zijn lippen. Weer spreekt God: 'Jeremia, Ik raak

jouw lippen aan. Zo leg Ik de woorden die jij zult spreken in je mond. Jij zult met mijn woorden koninkrijken en volken duidelijk maken dat dingen niet zomaar gebeuren. Ik, de HEER maak door mijn woorden duidelijk dat Ik regeer over alle volken. Die boodschap mag niet worden vergeten!

Om te beginnen laat God weer van zich horen: 'Kijk eens om je heen, Jeremia, wat zie je?' Jeremia antwoordt: 'Ik zie de bloeiende tak van een amandelboom, HEER'. 'Dat zie je goed. Je weet dat deze boom vroeg in het voorjaar wakker wordt en begint te bloeien, als de hele natuur nog in winterslaap is. Precies zoals deze wakkere boom zijn bloesems laat zien, laat Ik heel snel mijn woorden uitkomen'.

Weer spreekt de HEER: 'Wat zie je Jeremia?' Hij antwoordt: 'Ik zie een kookpot in de gloeiendhete as van een vuur staan. Vanuit het noorden is hij scheefgezakt zodat de hete inhoud eruit stroomt.' De HEER zegt: 'Vanuit het noorden zal een ramp over de bewoners van dit land komen. Ikzelf maak daar werk van. Ik roep de volken uit het noorden om dit land binnen te vallen en plaats te nemen in Jeruzalem en andere plekken in Juda. Vertel het volk: Jullie hebben Mij veel pijn en verdriet gedaan. Jullie deden er alles aan om Mij te vergeten. Jullie knielden voor andere goden. Voor goden die stom zijn en niets kunnen, hebben jullie wierook gebrand. Door die ontrouw hebben jullie Mij ontzettend veel verdriet en pijn gedaan, terwijl Ik het goede voor jullie bedacht. 'Jij, Jeremia moet hun vertellen wat Ik daarover te zeggen heb. Wees vooral niet bang. Ik maak jou tot iemand die daarvoor geschikt is. Iemand die dit aankan. Ook al zullen ze protesteren en je uitschelden. Ik maak jou sterk en krachtig en zal bij je zijn. Zo zullen de volken op aarde weten dat Ik regeer en dat mijn werk op aarde doorgaat. Vergeet dat niet'.

Zing met elkaar een lied ter afronding van deze geschiedenis;
Bijv. lied 456:1,2 uit Op toonhoogte (uitg. 2009) Wees niet bang, Ik roep je bij je naam.
Ev. uit Hanna Lam II; 11,1,3; Daar komt de man uit Anatot, hij deelt de woorden uit van God.

Om over door te praten

- Stel je voor dat jij op een dag iets meemaakt als Jeremia. Zou dat kunnen en hoe zou dat zijn, denk je? Soms gebeurt dat op een bijzondere manier, lees maar hieronder*
- Ken je nog een profeet/iemand die zoiets meemaakte? (bijv. Mozes/Samuël) Hoe reageerden zij?

Eventueel ter illustratie

Het jonge, Afghaanse meisje Ariana wordt door haar familie verplicht, te trouwen met een Afghaanse jongen met wie ze contact had. Haar moslimfamilie weet niet dat de jongen uit een christelijk gezin komt. (in dat land kun je alleen in het geheim christen zijn). Ariana weet niks van christen-zijn af. Omdat christen-zijn in Afghanistan streng verboden is, vlucht die familie voor hun veiligheid naar een buurland. Ariana houdt van haar man en leert ook houden van de God van haar man. In het buurland krijgt ze contact met andere Afghaanse vluchtelingen. Omdat ze enthousiast is over deze God en Zijn Zoon Jezus vertelt ze haar nieuwe vriendinnen over Hem. Samen ontdekken ze dat deze God goed voor hen is en hen in dit vreemde land rust en vrede geeft. Wat in hun eigen land niet kon, gebeurt nu in het buurland: Afghaanse mensen maken daar kennis met de God die ook hun laat weten: 'Jullie zijn waardevol voor Mij en Ik ben bij je.'

Zou je kunnen zeggen dat het in Ariana's leven op een bijzondere manier, ongeveer, zo ging als bij de jonge Jeremia? Hoe dan?

Ariana's verhaal is niet van lang geleden maar werd door haar zelf in 2026 verteld aan medewerkers van de organisatie Open Doers. Gods werk gaat dus ook nu nog door.

Auteur: JHP

God beschermt zijn profeet

Intro

We starten vandaag met een nieuwe serie verhalen over het leven van de profeet Jeremia. We lezen het eerst in de Bijbel: Jeremia, hoofdstuk 1. (per persoon een uitgeprinte versie), Dan vertel ik jullie het verhaal. Terwijl we lezen en tijdens mijn verhaal, moeten jullie luisteren wat je opvalt. Of wat je raakt. Dan kunnen we het daarna bespreken.

Stel je eens voor: Je krijgt vandaag een bericht. Geen appje van een vriend, geen mail van school... maar een opdracht.

Een belangrijke opdracht alleen aan jou. Je moet erop uit om anderen ernstig te gaan waarschuwen. Wat zou je zeggen? 'Waarom ik? Ik kan dit helemaal niet.'

Dat is precies wat er gebeurt bij Jeremia.

Bijbelverhaal

Jeremia is ongeveer 18 jaar als hij door God geroepen wordt. God zegt tegen hem: 'Ik wil dat je mijn profeet wordt. Ik wil dat jij mijn woorden gaat doorgeven'. Jeremia woont met zijn familie in Anatot, een klein stadje, 5 km ten noorden van Jeruzalem. In het beloofde land leven alleen nog de stammen van Benjamin en Juda. Ze worden samen het rijk van Juda genoemd. De andere stammen zijn door het Assyrische leger lang geleden meegenomen. Weggevoerd. Nu dreigt hetzelfde voor de twee stammen rond Jeruzalem. Babel is een wereldmacht aan het worden en de koning van Babel maakt zich klaar om aan te vallen.

Jeremia is een zoon van een priester. Hij komt zelfs uit een familie van priesters. Het ligt dus het meest voor de hand dat hij ook priester wordt. Maar God zegt: Nee, voordat ik je vormde in de schoot van je moeder, kende ik je en heb ik je uitgekozen. Jij bent voor deze tijd en voor een speciale taak geboren. Ik stel je aan als profeet. Tot een profeet voor alle volken. Jeremia zal, nu het volk in een spannende tijd leeft, de woorden van God moeten vertellen. Eerst aan Juda maar ook aan de omliggende volken. Want God is Koning van de hele aarde. Dat is geen kleine taak. Dat is best spannend. Dat voelt Jeremia heel goed aan. Jeremia kijkt naar zichzelf en vindt zichzelf hier helemaal niet geschikt voor. Hij durft dat ook tegen God te zeggen. 'Ik kan dat niet. Ik ben te jong.' Het antwoord dat God geeft is krachtig: 'Jeremia, je moet niet naar jezelf kijken. Het doet er niet toe, wat jij wel of niet kan. Bedenk wat ik kan. Ik leg mijn woorden in jouw mond. Ik vraag van jou, dat jij gehoorzaam die woorden spreekt, die ik je opdraag. Wees niet bang. Ik bescherm je.'

Herken je dat? Dat je denkt: Ik ben niet goed genoeg, ik weet niet wat ik moet zeggen. Laat iemand anders het maar doen. Gods antwoord - ook naar ons - is best bijzonder: God zegt dat het niet om ons gaat, niet om wat wij kunnen en helemaal niet om wat wij voelen. Het gaat om wat Hij kan doen.... door ons heen.

Als een teken dat God zelf zijn woorden in de mond van Jeremia zal leggen, raakt God Jeremia's lippen aan. Jeremia zal nu met door God aangeraakte, geheiligde lippen Gods waarheid spreken.

Vanaf dit moment wordt Jeremia de spreekbuis van God. Jeremia zal daardoor krachtig kunnen spreken. Belangrijk is dat hij goed leert luisteren naar God. Dat zal nodig zijn.

De opdracht die Jeremia krijgt is fors: 'Ik geef je gezag over alle koninkrijken en volken; om ze uit te rukken, te verwoesten, te vernietigen en af te breken. Maar ook om ze op te bouwen en te planten.' Heftige werkwoorden. Maar we begrijpen het wel: Voor er gebouwd kan worden, moet er eerst worden gesloopt. Voor er geplant kan worden, moet onkruid uitgerukt worden. Doorns en distels moeten grondig worden verwijderd. Dat is nog zo. Zo alleen komt er plaats voor het nieuwe. Afbreken en uitrukken is niet Gods eigenlijke werk. In Gods Koninkrijk gaat het om het bouwen en om het planten. Dat wil God graag. Hij wil een nieuw begin maken met zijn volk dat Hem helemaal vergeten is; Dat buigt voor afgoden. En wierook brandt voor eigengemaakte godenbeelden. Jeremia begrijpt dat hij dingen zal moeten zeggen die de mensen niet willen horen. Soms zal hij dwars tegen hen in moeten gaan. Dat zal niet makkelijk zijn.

Terwijl Jeremia nog zit na te denken over de opdracht die op zijn schouders is gelegd. Laat God hem iets zien. Hij krijgt een beeld uit de natuur.

'Wat zie je Jeremia?', vraagt God. 'Ik zie een amandeltakje. Dat heb je goed gezien,' zegt de HEER. 'De amandelboom is een vroegbloeier. Als de winter lang en donker is, als je bijna de hoop opgeeft dat het ooit nog lente wordt, komen de onverwacht de eerste bloemen aan de amandelboomtakken. Het teken dat het voorjaar wordt. Ik beloof je: zo zeker als deze boom in het voorjaar uitloopt, zo zeker zullen de woorden die je gaat spreken uitkomen. Ik ben namelijk wakker over mijn woorden, om ze te doen. Het kan soms lijken dat er van mijn woorden niets terecht komt. Dan is dit takje het teken dat ik mijn plannen zal uitvoeren. Ik waak over mijn woorden, ik vergeet ze niet.' Er zal nieuw leven komen. Net zoals elk jaar in de natuur. Wat een mooie belofte!

Weer vraagt God: 'Wat zie je, Jeremia?' 'Ik zie een gloeiendhete kookpot, die vanuit het noorden overhelt. Ik vind het er bedreigend uitzien. Het lijkt wel of de inhoud explodeert en overkookt', is het antwoord van Jeremia. 'Dat klopt!', zegt de HEER. 'Dit beeld laat vernietiging en oordeel zien. Vanuit het noorden zal kwaad over alle inwoners van dit land worden uitgestort. Ik heb genoeg geduld met hen gehad. De maat is vol. Ik roep zelf de volken uit het noorden op. Zij zullen dit land binnenvallen. Het volk van Juda zal gestraft worden voor al het kwaad dat ze hebben gedaan. Aan jou de opdracht om naar Jeruzalem te gaan en daar te vertellen alles wat ik je

gezegd heb. Je mag niets achterhouden. Wees niet bang! Ik ben naast je. Wat de koningen en leiders van Juda ook tegen je zullen ondernemen. Hoe ze je ook willen bestrijden. En dat zal heel heftig zijn. Ze zullen niet overwinnen. Ik zal je helpen. Ik zal je redden. Ik, de HEER!' Hier moet Jeremia het mee doen.

Gespreksvragen

- 1 Lees zelf het Bijbelgedeelte nog eens na en benadruk wat je bijzonder vindt. Wat je raakt. Daarna bespreken. Wat vinden jullie het belangrijkste uit dit verhaal? Gebruik dat om straks voor te danken en te bidden.
- 2 In vers 5 vind je vier acties van God, richting de profeet. Zoek ze op en bespreek wat het betekent. Wat denk je: zegt vers 5 ook iets over jouw eigen leven?
- 3 Weet je nog meer voorbeelden van personen waarvan al voor de geboorte gezegd wordt dat ze een belangrijke taak krijgen in het leven?
- 4 God belooft veel aan Jeremia. Schrijf alle beloftes maar op uit dit hoofdstuk. Wat zegt het van God?
- 5 Waarom straft God zijn volk? Wat kunnen wij hiervan leren?
- 6 Niet iedereen hoeft meteen een groot profeet te zijn als Jeremia. Geef elkaar voorbeelden hoe je in kleine situaties een profeet kunt zijn.

Zingen

God van licht, wees mijn gids. Leid mij door het donker.
Ik vertrouw op U.

Dit lied zou Jeremia gezongen kunnen hebben. Om zichzelf moed in te zingen.

Auteur: RE